

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

H Oberstløjtnant Gerner Rasmussen

SÆRTRYK AF

HISTORISKE MEDDELELSER OM

STADEN

K Ø B E N H A V N

OG DENS BORGERE

3. Række. V Bind. Hæfte 4-5.

1942.

Varligt

for Kauf

skildnings

historisk

Kaptein K. G. Rasmussen

**MILITÆRHISTORIKEREN,
KAPTAJN K. C. ROCKSTROH.**

2. DECEMBER 1860 — 1. OKTOBER 1942.

Af CARL v. KOHL.

Kaptajn Rockstroh's Liv har været et Liv i Arbejde, — først Døden har kunnet sætte Punktum for hans Virkestrang. Man kunde ikke tænke sig ham som en af dem, der lægger op og søger at hygge sig i et frivilligt Otium. Lige til sit sidste Aandedrag var han fuldt optaget af *de* militærhistoriske Studier, der gennem et langt Liv har holdt hans utrættelige Interesse fangen og været det Middel, hvorved hans usædvanlige Arbejds-evne og Forskerstrang søgte at naa frem mod det Maal,

han satte sig: det, der for ham var den historiske Sandhed, selv om den saa ikke stemte med den almene Opfattelse! Thi fremfor alt var Kaptajn Rockstroh en frygtløs Mand med selvstændige Meninger, og han veg ikke tilbage for at gaa mod Strømmen, naar det gjaldt Forhold, Personer eller Tildragelser, som havde vakt hans Interesse.

Knud Christian Rockstroh er født i Nykøbing, Mors, den 2. December 1860, hvor han henlevede sin Barndom under meget smaa Kaar. Da han var 6—7 Aar, mistede han sin Fader og har gennem Barndoms- og Ungdomsaarene ved sin Energi, Flid, Nøjsomhed og Pligtopfyldelse selv smedet de Vaaben, hvorved han kunde arbejde sig frem til det, han blev. Efter at have været i Boghandlerlære blev han 1880 Rekrut i Viborg, blev 1882 Sekondløjtnant og 1887 Premierløjtnant i Fodfolket, gennemgik Officersskolens Stabsafdeling 1894—96, blev Kaptajn 1902 og gik 1912 over i Reserven, hvor han stod til sin endelige Afsked af Krigstjenesten i 1920.

Allerede som ung Premierløjtnant tog Interessen for Militærhistorie ham fangen, og mangfoldige fortræffelige Afhandlinger i den videnskabelige Tidsskriftpresse med værdifulde Bidrag af tids- og kulturhistorisk Betydning gjorde snart hans Navn kendt. I 1895 udgav han sit første større militærhistoriske Værk: „Et dansk Korps's Historie“, hvori han efter omfangsrige Studier fortæller om de danske Auxiliærtroppers Liv og Kampe i Italien og Ungarn i Kejserlig Tjeneste 1701—09. I 1907 udgav han „Kongens Livjægerkorps 1807“ og s. A. „Fortællinger af 2. Bataillons Historie“.

I „Historiske Meddelelser om København“ var han en flittig og velset Medarbejder. Blandt Afhandlinger her fra hans Haand skal blot nævnes: „Lidt om Frederiksbergengen mellem 1650 og 1700“ (1913), „Lidt om Københavns Brønde i ældre Tid“ (1923), samt „Køben-

havns Garnisonsjournaler 1663—69 og 1671“ (1934, 1938, 1939), til hvilke han har skrevet et fuldstændigt Seddelregister, hvoraf en Afskrift findes i Stadsarkivet, en anden i Hærens Arkiv.

Paa forskellig Maade blev der i Tjenesten lagt Beslag paa hans praktiske Sans og videnskabelige Indsats. Han havde selv uddannet sig i det tyske Sprog og ansattes som Lærer i Tysk ved Officersskolen 1901 til 1929. Fra 1911 til 1928 var han Medlem af den historiske Vaabenkommission og beordredes fra 1913 til Tjeneste i Krigsministeriets Arkiv, for hvilket han i 1915 blev Chef. Fra samme Tid var han Medlem af Kommissionen til Ændring af de militære Biblioteker og Konsulent i mil. Bibliotekssager. Da Krigsministeriets Arkiv 1917 blev til Hærens Arkiv, var han dets Chef og Hærarkivar, indtil han med sit 70. Aar 1930 faldt for Aldersgrænsen.

I 1909 havde han paabegyndt Udgivelsen af sit gigantiske Arbejde, der til sene Tider vil staa som et solidt og næsten udtømmeligt Grundlag for kommende Slægters Forskninger: „Udviklingen af den nationale Hær i det 17. og 18. Aarhundrede“. Ved aarelang Granskning i Arkiverne er det uhyre Stof indsamlet, hvorpaa Fremstillingen hviler. Med Jernflid og mesterligt Overblik er det lykkedes ham i dette Kæmpeværk, hvis tredie og sidste Bind udkom i 1926, at sammenarbejde disse Tusinder af værdifulde Enkeltheder, der hver for sig er Resultatet af anspændt Forskning, til et Hele, som belyser det danske Samfunds — og navnlig Bondestandens — Udvikling og Vilkaar i disse Aarhundreder, da Soldatertjenesten var et landøkonomisk Spørgsmaal, og da Hensynet til Landbruget havde saa stor en Indflydelse paa den nationale Hærs Organisation og Udvikling. Intet Under, at Indsamlingen af det vældige Stof tog henved 30 Aar af hans Liv.

Trods denne Kraftanspændelse udkom allerede 1928

og 1930 de værdifulde Bøger om General de Meza: hans „Krigsdagbøger 1849—51“ med en smuk Biografi af Generalen, og „General de Meza og Dannevirkes Rømning“. — Efter General A. P. Tuxens Død var Kaptajn Rockstroh selvskreven til at overtage Udarbejdelsen af Bd. IX „Norges Forsvar 1717—18“ og Bd. X „Krigens Afslutning 1719—20“ af Generalstabens store og udmærkede „Bidrag til Den store Nordiske Krigs Historie“, og hans fortjenstfulde Arbejde her fastslog yderligere hans store Betydning for dansk Militærliteratur. — Efter Fuldendelsen af sit mangeaarige Medarbejderskab ved Dansk Biografisk Leksikon var den flittige Forsker utrættet begyndt paa Studierne til et Værk om Danmarks Ryttergodser, da Døden brat afbrød hans Løbane.

Det er blevet fremhævet, at han i sine mangfoldige historiske Arbejder altid har søgt at leve sig ind i det Tidehverv, han skildrer, og at anvende dets specielle Maalestok for Personer og Forhold. Derved kunde hans Syn paa visse historiske Personligheder til Tider blive et væsentligt andet end det alment fremherskende, og han har da faaet Prædikat af „paradoksalt ensidig“ hæftet paa sig. Men hvordan det nu end forholder sig, har ingen med Rette kunnet benægte hans oprigtige Sandhedsvilje, og ingen har kunnet bebrejde ham, at han ikke — og endda i udpræget Grad — havde sine Meningers Mod. Og hvor ubehageligt det end kan være at indrømme det, er det nu engang ikke altid Flertallet, der har Retten paa sin Side, selv om det jo er et utaknemmeligt Hverv at forfægte et upopulært Særstandpunkt.

Kaptajn Rockstroh var en udpræget Personlighed, djærv og frisk med en smittende Humor, der dog undertiden kunde nærme sig til bidende Ironi. Sit i Virkeligheden følsomme Sind skjulte han gerne bag sin sarka-

stiske Form, men alligevel trængte det ofte igennem, f. Eks. naar han kom til at vise sin store Dyrekærlighed eller sin altid rede Sympati for „the under dog“, og fremfor alt ved den rørende Trofasthed, hvormed han gennem Aarene fulgte de Mennesker, som han ved Forholdene var kommet i Berøring med, — f. Eks. tidligere Elever —, glædede sig over atter at træffe dem og vide sig mindet af dem, — glædede sig, naar det gik det dem godt, og følte Sorg, naar Verden gik dem imod.

Den, der skriver disse Mindelinier og i en lang Aarrække har haft den Lykke at have Kaptajn Rockstroh som Chef, har i ham fundet en Foresat, der altid var ligevægtig, altid veloplagt, fuld af Velvilje, altid rede til at hjælpe, aldrig sur, — og som sikkert aldrig nogen Sinde har søgt at skade en Undergiven ved at skrive ilde om ham bag hans Ryg! For Arkivgæsterne, der søgte Raad og Bistand i Hærens Arkiv, var han altid den ud-søgt hjælpsomme Arkivar.

Den 25/6 1941 hædredes han af sin Konge ved at ud-nævnes til Kommandør af Dannebroke, en smuk og vel-fortjent Udmærkelse og Anerkendelse, som dybt glædede den gamle Officer.
